

Sajarah Tersembunyi saking Ayat Sekawan Dasa — Nomer Gangsal Welas

Bebaya Kapindho - Bagéan Loro

Jeff Pippenger

2026-06-11

Suster White kaping pirang-pirang ngandharake bilih pethikan ing kitab Yesaya ingkang kawaca déning Gusti Yesus wonten ing sinagoga ing Nazaret, boten namung ngumumake pakaryanipun piyambak, nanging ugi nglambangake pakaryan kita. Kasampurnaning panggenapan saking pakaryan ingkang kapilut punika katindakaké déning para tiyang ingkang dados panji-panji saking satus patang puluh papat èwu.

Rohé Pangéran Allah ana ing atasku; marga Pangéran wus njebadi aku, supaya martakakaké kabar kabungahan marang wong-wong kang andhap asor; Panjenengané wus ngutus aku kanggo mbebedhag ati kang remuk, kanggo mratelakaké kamardikan marang para tawanan, lan kabukakan pakunjaran marang wong-wong kang kabanda; Kanggo mratelakaké taun keparengané Pangéran, lan dina piwalesé Allah kita; kanggo nglipur kabèh wong kang nggrundel; Kanggo netepaké marang wong-wong kang nggrundel ana ing Sion, kanggo maringi marang wong-wong mau kaéndahan minangka gantiné awu, lenga kabungahan minangka gantiné panggrundel, busana pamuji minangka gantiné roh kang abot; supaya wong-wong mau kasebut wit-witaning kabeneran, tetandurané Pangéran, supaya Panjenengané kaluhuraké. Lan wong-wong mau bakal mbangun reruntuhan-reruntuhan lawas, bakal ngadegaké manèh karusakan-karusakan biyèn, lan bakal ndandani kutha-kutha kang rusak, karusakaning turun-temurun pirang-pirang abad. Lan wong-wong manca bakal ngadeg lan angon pepanthanmu, lan anak-anaké wong asing bakal dadi para juruplowokmu lan para pangurus kebon anggurmu. Nanging kowé bakal kasebut Imam-imamé Pangéran: wong-wong bakal nyebut kowé Para Peladèné Allah kita: kowé bakal mangan kasugihané para bangsa liya, lan ana ing kamulyané kowé bakal gumunggung. Minangka gantiné wirangmu, kowé bakal olèh kaping pindho; lan minangka gantiné kawirangan, wong-wong mau bakal padha bungah ana ing pandumané: mulané ana ing nagarané wong-wong mau bakal nduwèni panduman kaping pindho: kabungahan langgeng bakal dadi kagungané wong-wong mau. Yesaya 61:1–7.

Ing artikel sadurungé kita wiwit ngenali “jam, sasi, dina lan taun” kang dadi péranganing wangsit wektu telung atus sangang puluh siji taun lan limalas dina. Wektu wis ora ana manèh, mula papat ungkapan wektu mau kudu ditrapaké sacara simbolis ing dina-dina pungkasan, nalika ciri-ciri kenabian saka bilai kapisan lan kapindho diulang manèh ing bilai katelu. “Taun” iku “taun sih-kadarmané Pangéran,” lan iku uga “dina piwalesé Allah kita.”

“Dinten” punika “dintening bilai,” dinten piwales, lan piwales paukuman, kados ingkang sampun kapratelakaken déning Musa.

Pamales-Ku iku piwales lan pambales; sikilé bakal kesered ing mangsané: awit dina kasangsarané wis cedhak, lan apa kang bakal nekani wong-wong mau padha enggal rawuh. Deuteronomy 32:35.

Ing kitab Yesaya, punika “tahun kang kinarsakaken” lan “dinten pamales,” lan dinten pamales punika “dinten bilai” ingkang kapangandikakaken dening Musa, nalika sukunipun Laodikia kesrimped nalika sami nampi piwales lan pamales. Wanci lindhu ageng, dinten bilai, tahun kang kinarsakaken, lan sasi kapisan sedaya punika sarujuk kaliyan hukum Minggu. Tembung “sasi” wonten ing Yoel punika tembung tambahan, nanging tembung tambahan punika leres. Para jurujarwa nambahaken tembung “sasi” kanthi sarujuk kaliyan kayekten bilih udan pungkasan tumurun ing sasi kapisan.

Mulanen, he para putra Sion, lan bungaha ana ing Sang Yehuwah, Allahmu; awit Panjenengane wus maringi kowe udan wiwitan kanthi ukuran kang patut, lan Panjenengane bakal ndhatengake marang kowe udan, yaiku udan wiwitan lan udan pungkasan, ing sasi kang kapisan. Yoel 2:23.

Tembung “wulan” iku minangka sawijining tafsiran, dudu bagéan saka teks asli kang kaparingaké ilham. Basa Ibrani iku mung ngandharaké yèn udan bakal teka “ing wiwitan” utawa “kaya ing wiwitan”—tegesé Gusti Allah bakal mulihaké udan-udan iku ing mangsa kang samesthiné, kaya ing jaman biyèn. Mbak White bola-bali nyelaragaké gerakan Millerite taun 1840 nganti 1844 karo Pentakosta kanggo njlèntrèhaké udan pungkasan ing dina-dina pungkasan. Udan pungkasan iku teka “kaya ing wiwitan,” yaiku Pentakosta, kang bola-bali diselarakaké déning Mbak White karo hukum Minggu.

“Malaékat kang nyawiji ing pangwartané pawartosé malaékat katelu iku bakal madhangi saindenging bumi kanthi kamulyané. Ing kéné wis kapratélakaké sawijining pakaryan kang jembaré sadonya lan kakuwatané ngédab-édabi. Gerakan Advent taun 1840–44 iku dadi pratélan kamulyan saka kakuwatané Allah; pawartosé malaékat kapisan wis kababar menyang saben papan misi ing donya, lan ing sawatara nagara ana kawigatosan agami kang paling gedhé kang tau kaseksèn ana ing nagara endi waé wiwit jaman Reformasi abad kaping nembelas; nanging kabèh iku bakal kasumelangaké déning gerakan kang rosa banget ing sangisoré pepéling pungkasan saka malaékat katelu.”

“Pakaryan iku bakal padha karo pakaryan ing Dina Pentakosta. Kaya dene ‘udan wiwitan’ kaparingake, yaiku ing pamedhare Roh Suci nalika wiwitaning Injil, supaya njalari wiji kang aji thukul, mangkono uga ‘udan pungkasan’ bakal kaparingake ing pungkasané kanggo matengaké panèn. ‘Tumuli kita bakal padha sumurup, manawa kita ngugemi anggon kita nguningani Pangéran: miyosipun wus katetepake kaya éruk; lan Panjenengané bakal rawuh marang kita kaya udan, kaya udan pungkasan lan udan wiwitan marang bumi.’ Hosea 6:3. ‘Mulané padha bungaha, hé para anaké Sion, lan padha bungaha ana ing Pangéran Allahmu: amarga Panjenengané wus maringi kowé udan wiwitan kanthi samadya, lan Panjenengané bakal ndhawahaké udan kanggo kowé, yaiku udan wiwitan lan udan pungkasan.’ Joel 2:23. ‘Ing dina-dina pungkasan, pangandikané Allah, Ingsun bakal nyuntakaké Roh-Ku marang sakèhé daging.’ ‘Lan

bakal kalakon, saben wong sing nyebut asmane Pangéran bakal kapitulungan rahayu.’
Kisah Para Rasul 2:17, 21.”

“Pakaryan agunging Injil ora bakal dipungkasi kanthi pratandha kakuwasaning Allah kang luwih sathithik tinimbang kang nandhani wiwitane. Ramalan-ramalan kang kawujud ana ing kecurahan udan wiwitan nalika pambukaning Injil, bakal kawujud maneh ana ing udan pungkasan nalika panutupé. Ing kéné ana ‘mangsa kasagedan’ kang dipraosakaké bakal rawuh déning rasul Pétrus nalika dhèwèké ngandika: ‘Mulané mratobata kowé lan murtadana, supaya dosa-dosamu kabusak, manawa mangsa kasagedan iku rawuh saka ing ngarsané Pangéran; lan Panjenengané bakal ngutus Gusti Yésus.’ Lelakon Para Rasul 3:19, 20.” *The Great Controversy*, 611.

Pentakosta iku “pambukan” utawa “wiwitan”ing pakaryan Injil, lan udan pungkasan ing “panutupan” iku “pungkasaning” pakaryan iku. Sing kapisan nglambangaké sing pungkasan. Sasi kapisan nandhakaké panyurakaning Roh Suci nalika angger-angger dina Minggu.

“Ora ana siji waé ing antarané kita sing bakal tau nampa meterai Allah sajroning watak kita isih ana siji cacad utawa rereged. Dene marang kita dipasrahaké kanggo mbeneraké cacad-cacad ing watak kita, kanggo nyucèkaké padalemaning nyawa saka saben najis. Banjur udan pungkasan bakal tumiba marang kita, kaya déné udan wiwitan tumiba marang para murid ing Dina Pentakosta. ...”

“Para sadulur, apa kang koklakoni ing pakaryan agung nyawisake iki? Wong-wong kang padha manunggal karo jagad lagi nampa cetakan kadonyan lan nyawisake awake kanggo tandhaing kéwan galak. Nanging wong-wong kang ora ngendel marang dhiriné dhéwé, kang padha andhap-asor ana ing ngarsané Gusti Allah lan ngresiki nyawané lumantar mituhu marang kayektèn, wong-wong iki lagi nampa cetakan swarga lan nyawisake awake kanggo meterai Allah ana ing bathuké. Nalika dhawuh iku wus kapratelakaké lan cap iku wus kaesèkaké, wataké bakal tetep resik lan tanpa cacad kanggo saklawasé.”
Testimonies, volume 5, 214, 216.

“Wulan” kang kapisan iku hukum Minggu, “jam” saka lindhu gedhé iku hukum Minggu, “dina” kasangsaran, piwales, lan piwales dendam iku hukum Minggu, lan “taun” sih-karsanipun iku hukum Minggu. Satus sèket taun saka piwulang ramalan bilai kang kapisan rampung ing hukum Minggu, ing kono telung atus sangang puluh siji taun lan limalas dina wiwit.

mangandikakna marang malaékat kaping nem kang nyekel kalasangka: Uwalen papat malaékat kang kaiket ana ing kali gedhé Éfrat. Lan papat malaékat mau banjur kaéwalaké, kang wus kasiyapaké kanggo sajam, sedina, sabulan, lan setaun, supaya matèni saprateloné manungsa. Wahyu 9:14, 15.

“Papat malaékat” kang “kaiket ana ing bengawan ageng Éfrat” iku “dilepasaké” ing jaming angger-angger Minggu. Wong-wong mau kanthi cara nubuatan wis “disiyagakaké” kanggo jam, dina, sasi, lan tauning bilai kapindho, supaya matèni saprateloné manungsa. Amérika

Sarékat dipatèni minangka karajan kaping nem ing nubuatan Kitab Suci nalika angger-angger Minggu, lan Amérika Sarékat iku saprateloné saka uni rangkep telu kang diadegaké nalika angger-angger Minggu. Bilai kapindho diulang ing bilai katelu, kaya déné malaékat kapindho diulang ing malaékat katelu.

Papat angin iku diluwari nalika 9/11, minangka pratandha wiwitaning panyegelan marang wong satus patang puluh papat ewu, lan sanalika sawisé iku banjur ditahan manèh. Nalika wong-wong kang kaawakaké ana ing Yesaya sawidak siji, yaiku wong-wong kang padha nangis susah, kaelipur, padha kaelipur lumantar pawutahan kabèh saka Sang Panglipur nalika ana undhang-undhang Minggu, kang uga dadi “jam” lindhu gedhé iku. Wong-wong kang padha nangis susah ana ing taun kang kinasihan, iku wong-wong kang padha karo wong-wong kang padha nangis susah ana ing Yehezkiel sanga, kang nampani pegelé Allah. Gusti Yesus miwiti paladosané lumantar nyebut Yesaya sawidak siji, lan Sister White nyalarasaké pangandikanipun karo pakaryan kita.

“Kristus ngumumaké misi-Né marang jagad nalika, ana ing sinagoga ing Nazaret, Panjenengané maca saka pamedhar wangsit Nabi Yesaya: ‘Rohé Pangéran ana ing Aku, awit Panjenengané wus njebadi Aku kanggo martakaké Injil marang wong-wong miskin; Panjenengané wus ngutus Aku kanggo marasaké wong-wong kang remuk atiné, kanggo martakaké pangluwaran marang wong-wong tawanan, lan pambaleké pandelengan marang wong-wong wuta, kanggo mbébasaké wong-wong kang katindhés, kanggo martakaké taun kang karsa ditampi déning Pangéran.’ Pakaryan ing ngarsané gedhé temen!—Kanggo martakaké taun kang karsa ditampi déning Pangéran. Mangsa iki nyakup jaman demi jaman, ngambah abad demi abad, sajroning mangsa kasempatan sih-rahmat isih lumaku. Gusti Allah ngentosi kanggo mirengaké panyuwun lan pandhodhok; mirsani supaya manungsa padha nyedhak marang Panjenengané, kang piyambak saged mitulungi kita. Panjenengané ngangen-angen ngapura dosa-dosané, nampani wong-wong mau dadi kagungané piyambak. Panjenengané badhé nampani saben jiwa kang remuk lan mratobat kang sowan marang Panjenengané; awit pancèn kanggo nglakoni pakaryan iki Gusti Allah njebadi Putra ontang-anting-Né.”

“Nanging punapa dene Sang Kristus boten ngrampungaken ukara ingkang kacathet wonten ing Yesaya? Punapa dene Panjenenganipun ngicalaken klausa, ‘lan dinten piwalesipun Allah kita’? Bagéyan pungkasan saking ukara punika sami kemawon dados kayekten kados pérangan ingkang kapisan; sarta kanthi menengipun, kanthi boten ngaturaken sapérangan saking pangandikanipun piyambak ingkang kaparingaken dhateng nabi pilihanipun, Sang Kristus boten nyélaki kayekten punika. Nanging klausa pungkasan punika dados pérangan ingkang dipunremeni déning para pamiyarsanipun kanggé dipuntetepi wonten ing manah, sarta ingkang ndadosaken piyambakipun sami condhong nindakaken, kanthi ngucapaken paukuman dhateng sadaya tiyang ingkang boten sami kapitadosan agaminipun kaliyan piyambakipun. Tinimbang maringi dhateng bangsa punika pangandika kayekten, kabeneran, lan pangapunten, piyambakipun malah sampun mulang bilih Allah sengit dhateng sadaya jagad kapir. Watak kabapanipun Allah sampun dipunsalahgambarakên, lan kasarembag wonten ing sangandhaping tradhisi

manungsa. Signs of the Times, January 14, 1897.”

“Misi umat Allah ing jaman iki kaandharake ana ing pangandika inspirasi kang nggambarake pakaryane Sang Mesias: ‘Rohé Pangeran Yehuwah ana ing Aku, amarga Pangeran wus njebadi Aku supaya martakake kabar kabungahan marang wong-wong kang andhap asor; Panjenengané wus ngutus Aku kanggo marasake wong-wong kang remuk atiné, kanggo ngumumake kamardikan marang para tawanan, lan kabukane pakunjaran marang wong-wong kang kabanda; kanggo ngumumake taun sih-karsané Pangeran, lan dinané paukumané Allah kita; kanggo nglipur sakehing wong kang nangis, kanggo netepake tumrap wong-wong kang nangisi Sion, supaya diparingi kaendahan minangka ganti awu, lenga kabungahan minangka ganti pangungkawa, sandhangan pamuji minangka ganti roh kasangsaran; supaya padha sinebut wit-witan kabeneran, tandurané Pangeran, supaya Panjenengané kaluhurake.’”

“‘Lan wong-wong mau bakal mbangun maneh reruntuhan-reruntuhan lawas, bakal ngedegake maneh karusakan-karusakan biyèn, lan bakal ndandani kutha-kutha kang rusak, yaiku karusakan-karusakan turun-temurun.’” Lake Union Herald, November 11, 1908.

Sadurunge kita lumebu luwih jero menyang pengulangan bilai kapindho ing bilai katelu, kita kudu ngélingaké dhiri kita manawa pesen iki kudu dimangertèni kanthi nggawa “baris demi baris.” Iki nandhani yèn saben “jam,” “dina,” “wulan,” lan “taun” ing Sabda kang kaparingaké inspirasi sing cocog karo konteks angger-angger Minggu, uga kudu ditrapaké marang panyiyapan Islam ing nyerang angger-angger Minggu.

Minangka tuladha: tembung “jam” namung kapanggih ing satunggal kitab ing Prajanjian Lawas, lan kitab punika inggih punika kitab Daniel. Ing Daniel, “jam” kasebat kaping gangsal.

Lan sapa kang ora sujud lan nyembah, ing wektu iku uga bakal kacemplungaké ing tengahing pawon geni kang murub. ... Saiki manawa kowé wus siyap, manawa ing wektu kowé krungu swarané slomprèt, suling, clempung, sambuk, gambus, lan serdam, sarta manéka warna musik, kowé padha sujuda lan nyembaha reca kang wus dakgawé, iku becik; nanging manawa kowé ora nyembah, ing wektu iku uga kowé bakal kacemplungaké ing tengahing pawon geni kang murub; lan allah endi ta kang bakal ngluwari kowé saka ing tangan-Ku? Daniel 3:6, 15.

Mbakyu White bola-bali nerapaké Daniel pasal telu, lan mulané “ing jam kang padha” iku tumrap hukum Minggu. Ing Daniel pasal papat, Daniel kagèt lan kebacut bingung sajroning “sawijining jam” nalika dhèwèké ngupaya nerangaké paukuman sing bakal tumiba marang Nebukadnésar.

Banjur Dhaniel, kang asmane Bèltsazar, kagèt sawatara wektu, lan panggalihé ngganggu dheweke. Sang Prabu ngandika lan ngendika, “Bèltsazar, aja nganti impen iku, utawa tegesé, ngganggu kowé.” Bèltsazar mangsuli lan ngandika, “Dhuh gustiku, muga-muga impen iku tumrap wong-wong kang sengit marang paduka, lan tegesé tumrap para

mengsah paduka.” Dhaniel 4:19.

Dhaniel kagèt sajroning “sawijining jam” nalika panjenengané ngupaya mangertèni kepriyé carané ngandhani Nebukadnésar bab paukuman kang bakal tumeka marang dhèwèké. Dhaniel makili utusan malaékat kang kapisan, kang martakaké yèn “jam” paukuman wus tekan. Ramalané kaparingaké marang Nebukadnésar, lan setaun sawisé iku, paukuman marang Babul katibakaké marang Nebukadnésar.

Ing wektu iku uga prakara mau kalakon tumrap Nebukadnésar; lan dhèwèké katundhung adoh saka ing antarané manungsa, sarta mangan suket kaya sapi lanang, lan badané kembangan ebum saka langit, nganti rambuté thukul kaya wulu manuk garudha, lan kukuné kaya cakar manuk. Daniel 4:33.

Daniel lagi ngramal bab angger-angger Minggu sing bakal enggal teka, lan nalika iku tumeka, iku dadi “jam” pangadilan tumrap Babil. Loro-loroné “jam” iku padha nandhani angger-angger Minggu, yaiku jaming lindhu gedhé. Nebukadnésar iku alfa lan Belsyazar iku omega ing carita Babil, lan Belsyazar dipatèni ing wengi iku uga nalika tulisané tangan mau metu ana ing témbok.

Ing wektu iku uga metu driji-drijiné tanganing manungsa, banjur nulis ing ngarepé cagak lampu ana ing plester témbok kratoné ratu; lan ratu mirsa pérangan tangan kang nulis iku. Daniel 5:5.

“Ing jam kang padha” tulisan iku metu ana ing témbok, kang nandhakaké kapan angger-angger Minggu kang katulis ngrusak “témbok” pamisah antarané gréja lan nagara ing angger-angger Minggu, banjur Babil pungkasané sirna, kaya déné Amerika Sarékat uga sirna minangka karajan kaping nem ing ramalan Alkitab. Minangka karajan kaping nem, Amerika Sarékat iku daya kakuwasan kang mrentah pitung puluh taun simbolis ing Yesaya rong puluh telu nalika sundhalé Tirus dilalèkaké. Karajan utawa raja kang dipunsebat déning Yesaya iku yaiku dina pitung puluh taun, lan karajan kang mrentah pitung puluh taun ing ramalan Alkitab iku yaiku Babil. Rubuhipun Babilé Belsyazar minangka pralambang tumrap rubuhipun Amerika Sarékat, ing angger-angger Minggu, ing ngendi tulisan tangan ana ing témbok iku cocog karo angucap kaya naga ing Wahyu telulas.

Ing Wahyu wolulas, pangadilan marang Babil wiwit ana ing angger-angger dina Minggu ing ayat papat, nalika swara kapindho mratelakaké manawa pangadilané tekan sajroning sakjam lan uga sajroning sedina.

Lan aku krungu swara liya saka swarga, unjuké: Metua saka ing dhèwèké, hé umat-Ku, supaya kowé aja mèlu nampa pandumaning dosa-dosané, lan supaya kowé aja kataman bilai-bilainé. Amarga dosa-dosané wis tekan ing swarga, lan Gusti Allah wis kèlingan sakehing kaluputané. Wangsulana marang dhèwèké kaya dhèwèké wis mangsuli kowé, lan tikelna marang dhèwèké ping pindho miturut sakehing pakaryané; ana ing tuwung kang wis diisiné, isènana kanggo dhèwèké ping pindho. Sakpira akèhé dhèwèké wus ngluhuraké awaké dhéwé lan urip ing kanikmatan, semono uga pèngetan lan kasusahan wènèhna marang dhèwèké; amarga dhèwèké ngucap ing sajroning atiné: Aku lenggah

dadi ratu, lan dudu randha, sarta ora bakal weruh kasusahan. Mulané bilai-bilainé bakal teka ing sajroning sedina, yaiku pati, lan pangadhuh, lan pailan; lan dhèwèké bakal diobong tumpes kalawan geni; amarga kuwasa Gusti Allah, Pangéran, kang ngadili dhèwèké. Lan para ratu ing bumi, kang wus padha laku jina lan urip ing kanikmatan bebarengan karo dhèwèké, bakal nangisi dhèwèké lan sesambat marga saka dhèwèké, nalika padha ndeleng kumeluning kobongané, padha ngadeg adoh marga wedi marang pèngetané, sarta padha munjuk: Cilaka, cilaka, kutha agung Babil, kutha kang rosa kuwi! amarga sajroning sajam waé paukumanmu wis teka. Wahyu 18:4–10.

Cetha yen paukuman sing lumampah saya maju marang Babil diwiwiti nalika angger-angger dina Minggu ing ayat papat, nalika wedhus gembalané Allah liyané katimbangan metu saka Babil. Yohanes nandhani wektu paukumané minangka “dina” lan uga “jam,” kanthi mangkono negesaké manawa pralambang-pralambang wektu iku kudu dimangertèni sacara pralambang.

Paskah kudu dirayakaké ing sasi kapisan, lan Paskah selaras karo salib, kang salajengipun selaras karo angger-angger dina Minggu.

Pangéran banjur ngandika marang Musa lan Harun ana ing tanah Mesir, pangandikané, “Sasi iki bakal dadi wiwitaning para sasi tumrap kowé; iki bakal dadi sasi kang kapisan ing taun tumrap kowé. Kandhaa marang sakèhé pasamuwan Israèl, mangkéné: Ing dina kaping sepuluh sasi iki, saben wong kudu njupuk cempé kanggo awaké dhéwé, miturut brayat bapa-bapané, sapecaké cempé kanggo saben omah. Lan manawa brayat iku cilik banget kanggo sapecaké cempé, wong iku lan pepadhané kang cedhak karo omahé kudu njupuk bebarengan, miturut cacahé jiwa; saben wong miturut panganané bakal ngétung cempé iku kanggo kowé. Cempému kudu tanpa cacad, lanang umur setaun; kowé kudu njupuk iku saka wedhus gèmbèl utawa saka wedhus kambing. Lan kowé kudu nyimpen iku nganti dina kaping patbelas ing sasi kang padha iku; lan sakèhé pasamuwané jemaat Israèl kudu nyembeleh iku ing wayah soré.” Pagentasan 12:1–6.

Paskah minangka wiwitaning mangsa Pentakosta, mula iku nglambangaké Pentakosta, kang sabanjuré salaras karo undhang-undhang Minggu. Tarub Suci ditegakaké ing dina kapisan sasi kapisan, mangka iku nglambangaké diunggahaké pasamuwan kang jaya minangka panji ing wektu undhang-undhang Minggu. “Jam,” “dina,” “sasi,” lan “taun” saka bilai kapindho iku netepaké undhang-undhang Minggu, lan baris ing dhuwur baris saben ungkapan wektu mau padha salaras karo undhang-undhang Minggu manawa konteksé cocog. Ing wektu undhang-undhang Minggu, mangsa kapindho panganiaya kapapalan diwiwiti, déné kang kapisan yaiku 1.260 taun kang nuwuhaké para martir ing mangsa iku padha sesambat marang Gusti ana ing segel kaping lima kanthi pitakon, “nganti kapan,” nganti panguwasa kapapalan bakal diadili. Ing padusan getih kapapalan kang kapindho, Gusti Yesus wis maringi pawartos marang umaté yèn wong-wong mau ora prelu sumelang bab apa kang bakal diucapaké nalika padha dianiaya.

Nanging manawa wong-wong mau nggawa kowe lan masrahaké kowe, aja padha sumelang luwih dhisik bab apa kang bakal kokucapaké, lan aja padha ngrancang luwih

dhisik; nanging apa waé kang diparingaké marang kowe ing wektu iku, iku sing padha kokucapna; awit dudu kowe sing ngucap, nanging Roh Suci. Markus 13:11.

Ing kasusahan kapisan, manungsa disiksa sajroning satus seket taun. Taun-taun iku diwiwiti tanggal 27 Juli 1299 lan rampung tanggal 27 Juli 1449 nalika papat malaekat nglilani papat angin kang wus disawisaké tumraping jam, dina, sasi, lan taun, supaya matèni saprateloné manungsa. Mangsa kasangsaran iku nglambangaké mangsa pamasanganing patunging kéwan ing Amerika Sarékat. Mangsa iku yaiku limalas dina kang katuduhaké ing Imamat rong puluh telu wiwit riyaya slomprèt nganti Pentakosta. Mangsa pambentukaning patunging kéwan iku wiwit saka 9/11 nganti tekan hukum Minggu, nanging mangsa pangwartaning piwulang panguwuhing tengah wengi iku sawijining fraktal saka pambentukaning patunging kéwan wiwit saka 9/11 nganti tekan hukum Minggu.

Wiwitan lan pungkasaning panyegelan iku uga minangka alpha lan omega saka pambentukan gambaring kéwan galak. Sawijining golongan lagi mbentuk watak kanggo meteraining Allah; golongan sijiné lagi mbentuk gambaring kéwan galak. Mangsa iku ing Amérika Sarékat cocog karo mangsa sing padha ing jagad, kang diwiwiti nalika hukum Minggu. “Sasi” iku pralambang saka kasangsaran sing meksa ditegakaké gambar mau; mula sasi ing wektu hukum Minggu, kaya kang kaanggèni déning ayat kaping limalas ing Wahyu sanga, uga nggambaraké kasangsaran Islam sajroning ditegakaké gambaring kéwan galak ing jagad.

Ana aplikasi-aplikasi profètis liyané babagan kepriyé ramalan sangsara kapindho, lan jam, dina, sasi, lan tauné, makili hukum Minggu lan dibebasaké Islam kanggo nyerang Amérika Sarékat, nanging kita kudu nerusaké marang pokok-pokok liyané.

Ing mangsa wektu pungkasan iki, sajrone watara nem sasi kepungkur, aku wis nekanake manawa Islam saka telung bilai iku kanthi profètis gegandhèngan karo telung malaékat. Wiwit saka pratélaning Yakub tumrap Yehuda ing dina-dina pungkasan, manawa dhèwèké iku “wit anggur” kang kaiket karo “kuldi,” nganti Kristus nglilani kuldi iku sadurungé lumebuné kanthi kamenangan, lan uga lumantar garis-garis bukti liyané, Islam saka bilai kapisan lan kapindho iku nglambangaké pesen profètis kang nguwataké pesen malaékat kapisan lan kapindho, lan Islam saka bilai katelu iku nglambangaké pesen profètis saka malaékat katelu.

Bubar iki ana sawijining bab saka buku sing ditulis déning A. T. Jones wis dirujuk, lan bab iku negesaké kasunyatan sing padha, nanging lumantar pendekatan sing béda. Jones migunakaké tata-basa lan struktur kitab Wahyu kanggo nedahaké kepriyé ora mungkin misahaké telung kalasangka bilai sing pungkasan saka pesen telung malaékat. Panjenengané nandhesaké yèn malaékat kang kapisan ora bisa dipisahaké saka kang kapindho, lan yèn kang katelu ora bisa dipisahaké saka loro sing sadurungé. Fokus Jones ana ing telung malaékat, lan sanajan panjenengané mbangun argumentasiné bab sesambungan telung malaékat sing ora bisa dipisahaké, kanthi logika sing padha dhéwé panjenengané mbuktèkaké yèn kalasangka-kalasangka ing Wahyu sangang uga ora bisa dipisahaké saka

telung malaékat ing Wahyu patbelas. Kita bakal nutup artikel iki nganggo bab saka Jones.

BAB XI. PÈSANÉNING MALAIKAT KATELU

“Wangsulan tumrap pitakonan wigati kanggo jaman saiki iku, ‘Apa kang kudu kita tindakake?’ bisa diwènèhake kanthi mesthi adhedhasar Pitu Trompet lan panggonane bangsa-bangsa gedhé ing jaman saiki; amarga wangsulan iku diparingake déning pangandikaning Allah, adhedhasar dhasar iki piyambak.

“Kita wis weruh manawa Tiga Bilai iku kagandhèng tanpa pisah karo telu pungkasan saka Pitu Kalasangka. Ing satengahing Pitu Kalasangka mau piyambak—sawisé pungkasaning Kalasangka Kaping Papat, lan sadurungé wiwitaning Kalasangka Kaping Lima—katulis mangkene: ‘Lan aku mirsa, lan krungu ana malaékat mabur ana ing satengahing langit, ngandika kanthi swara sora: Bilai, bilai, bilai, tumrap para pedunung bumi marga saka swara-swarané kalasangka liyané saka telu malaékat kang durung padha ngunekaké kalasangkané.’ Wahyu 8:13.

“Manawa Telung Bilai iku ora bisa dipisahake gegandhengané karo telu pungkasan saka Pitu Kalasangka, siji tumrap saben kalasangka, iku kabuktekake tanpa bisa disangkal babar pisan déning kasunyatan menawa, nalika swarané Malaekat Kalima wis rampung, katulisan mangkéné: ‘Siji bilai wus liwati; lan, lah, isih ana rong bilai manèh sawisé iki.’ Wahyu 9:12. Lan nalika kalasangka kaping Nem wis rampung, katulisan mangkéné: ‘Bilai kapindho wus liwati; lan, lah, bilai katelu rawuh kanthi énggal. Lan malaekat kapitu muni.’ Wahyu 11:15.

“Saiki, kanthi ora kapisah gegandhèngan karo malaekat iki kang mratélakaké tekane Telu Bilai, kang uga ora kapisah gegandhèngan karo telu pungkasan saka Pitu Kalasangka, yaiku ‘Malaekat Katelu’ ing Wahyu 14.

“Supados punika saged katingal ugi minangka satemenipun mesthi tanpa pitaken babar pisan, sumangga kita miwiti kanthi Pesening Malaékat Katelu ing Wahyu 14, lan nlusuri malih sambetan-sambetanipun ingkang langsung ngantos dumugi wiwitanipun.”

“Pangandikan pisanan ing cathetan ngenani ‘Malaékat Katelu’ yaiku: ‘Lan malaékat katelu ngetutaké wong-wong mau.’ Wahyu 14:9. Iki nuduhaké manawa wis ana sawatara kang lumaku ndhisiki, kang banjur ‘ditutaké’ déning Malaékat Katelu.”

“Mulané, ayat sadurungé iku: ‘Lan ana malaekat liyané nuli ndhèrèk.’ Iki nuduhaké yèn ana malaekat siji uga wis ndhisiki malaekat iki, kang, nalika malaekat iki ndhèrèk, njalari diarani ‘liyané.’”

“Saiki balia maneh menyang ayat kang kaping nem: ‘Lan aku weruh malaekat liyane.’ Iki uga negesake manawa wis ana malaekat kang lunga ndhisiki, kang ndadekake malaekat iki, nalika mabur ana ing satengahing langit, dadi ‘liyane.’”

“Nalika kita nelusuri luwih mundur ing kitab Wahyu, kita ora nemokake malaékat siji waé, kajaba malaékat Trompèt Pitu, nganti kita tekan ayat kapisan saka bab sepuluh; lan ana ing kono kita maca: ‘Lan aku weruh malaékat liya kang kuwasa.’ Tembung iki, kaya

sadurungé, negesake yèn sadurungé kang siji iki ana malaékat, kang, nalika kang siji iki metu, njalari dhèwèké kasebut minangka ‘liyane.’”

“Nusul luwih adoh maneh menyang mburi, kita ora nemokake malaekat siji-sijia, kajaba malaekat Sangkakala Kaping Ngenem lan Kaping Gangsal, nganti kita tekan ayat pungkasan bab wolu; lan ing kono kita tekan sing wiwitan, amarga kita maca: ‘Lan aku nyumurupi, lan krungu sawijining malaekat’—dudu ‘malaekat liyane,’ nanging, ing wiwitané, ‘sawijining malaekat.’”

“Mangkono, wiwit saka Wahyu 8:13, ana sawijining rerentengan malaékat sing ora pedhot, disambungaké déning tembung ‘liyané,’ terus nganti tekan Malaékat Katelu ing Wahyu 14, bebarengan karo pawartané. Mangkene:”

“‘Aku nyawang, lan krungu sawijining malaékat.’ Wahyu 8:13.

“‘Lan aku weruh malaékat kuwat liyané.’ Wahyu 10:1.

“‘Lan aku weruh malaékat liyané.’ Wahyu 14:6.

“‘Lan tumuliya malaékat liyané.’ Ayat 8.”

“‘Lan malaékat katelu ndherek wong-wong mau.’ Ayat 9.

“Muga-muga bagan prasaja ing ngisor iki bakal mbiyantu njlentrehake kanthi cetha sesambungan antarané malaékat sing ngumumaké Telu Bilai saka telung Trompèt pungkasan saka Pitu Trompèt, lan Pesen Malaékat Katelu ing Wahyu 14:

“Kalasangka Kaping 1 Wahyu 8:7

“Kalasangka Kapindho Wahyu 8:8”

“Kalasangka Kaping 3 Wahyu 8:10

“Sangkalan kaping 4, Wahyu 8:12. ‘Sawijining malaékat’—Bilai, bilai, bilai. Wahyu 8:13.”

“Kalasangka kaping 5 Wahyu 9:1–11 / Cilaka kang kapisan”

“Kalasangka kaping 6 Wahyu 9:13 nganti 11:13 Bilai kapindho ‘Malaékat kuwat liyané.’ Wahyu 10:1”

“Wahyu Trompet kaping-7 11:13–19 Bilai katelu ‘Malaékat liyané. Wahyu 14:6

“‘Ana liyane kang ndhèrèk.’ Wahyu 14:6”

“‘Malaékat kaping telu ndhèrèk wong-wong mau.’ Wahyu 14:9.

“Bab prakara iki kabèh saiki bisa katon luwih cetha lumantar panyawang marang apa sejatiné Piwulangé Malaekat Katelu iku ana ing dhiriné piyambak: Miturut tegesé kang kasat mripat, ukara ‘Malaekat Katelu’ cetha nuduhaké marang malaekat kang katelu ing sajroning rerangkening telung malaekat. Kaya déné wus kaandharaké sadurungé, rerangkening telung malaekat iki, saben-saben nggawa sawijining piwulang, kapacak

ana ing pasal kaping patbelas saka Kitab Wahyu, ayat 6–12. Piwulangé telung malaekat iki campur dadi siji lan pungkasané ngrambah pucaké ana ing piwulang kang katelu, kang ora mandheg kumandhangé nganti panèné bumi wis mateng, lan wus kapranatakaké kanggo tekanging Pangéran supaya ngundhuh panèn mau.”

“Piwulang Malaekat Katelu iku piyambak, kaya dene kawartakaké ana ing tembung-tembungé Malaekat Katelu, kaya mangkéné: ‘Lan malaekat katelu ngetutaké wong-wong mau, matur kalawan swara sora, Menawa ana wong nyembah kéwan iku lan recané, sarta nampani tandhané ana ing bathuké, utawa ana ing tangane, wong iku bakal ngombé anggur bebenduné Allah, kang katuang tanpa campuran menyang ing tuwung paukumané; lan dhèwèké bakal disiksa kalawan geni lan belerang ana ing ngarsané para malaekat suci lan ana ing ngarsané Sang Cempen: lan kukus kasangsarané munggah ing salawas-lawasé: lan wong-wong iku ora nduwèni leren rina utawa wengi, yaiku wong-wong kang nyembah kéwan iku lan recané, sarta sapa waé kang nampani tandha jenengé. Ing kéné ana kasabarané para suci: ing kéné ana wong-wong kang netepi dhawuh-dhawuhé Allah lan imané Gusti Yesus.’”

“Iki ya iku Pesen Malaékat Katelu kaya dene kaanané piyambak, kapisah saka loro liyané. Nanging sajatiné, iku ora bisa dianggep kapisah; lan ora bisa digawe jejeg dhewe kaya-kaya mung piyambaké waé sawijining pesen tunggal, kapisah, tumrap jagad; amarga tembung-tembung kang sepisanan bab iku yaiku: ‘Malaékat Katelu ngetutaké WONG-WONG MAU.’ Mangkono, lumantar tembung-tembung kang sepisanan saka pesen iku dhéwé kita katuntun ora mung marang siji, nanging marang loro, kang ndhisiki iku. Lan tembung Yunani kang dijarwakaké ‘ngetutaké’ iku tegesé dudu ngetutaké kanthi kapisah, utawa mung ngetutaké waé, nanging ‘ngetutaké bebarengan karo,’ kaya para prajurit ngetutaké panglimané, utawa para abdi ngetutaké gustiné; mulané, ‘ngetutaké wong sajroning sawiji prakara; nglilakaké awaké dhéwé dituntun déning wong liya.’ Manawa dipangandikakaké bab prakara-prakara, iku tegesé ngetutaké minangka asil; ngetutaké ‘minangka jalaran saka sawatara prakara kang wus kelakon sadurungé.’ Mangkono, tumrap para pribadi, Malaékat Katelu ngetutaké bebarengan karo loro kang wus ndhisiki; lan pesené, minangka sawijining prakara, ngetutaké minangka asil, utawa jalaran, saka prakara-prakara kang wus ndhisiki.”

“Nanging tumrap kang Kapindho uga kaserat mangkéné: ‘Lan ana malaékat liyané kang ndhèrèk sawisé kuwi.’ Kaya dene Malaékat Katelu ngetutaké kang Kapindho, mangkono uga Malaékat Kapindho ngetutaké kang Kapisan. Lan tumrap kang Kapisan kaserat mangkéné: ‘Lan aku weruh malaékat liyané mabur,’ lan sapituruté. Iki kang kapisan ing reroncèning telu iki. Sawisé iku ana liyané kang ndhèrèk karo dhèwèké; lan Malaékat Katelu ngetutaké wong loro mau. Ana runtutan ing tatanan munggahé; nanging manawa telu-teluné wus munggah kanthi runtut, banjur padha lumaku bebarengan kaya siji. Kang Kapisan nglairaké pesené; kang Kapindho ndhèrèk lan gabung karo kang Kapisan; kang Katelu ngetutaké wong loro mau, lan gabung karo wong loro mau; satemah, nalika telu mau wus gumandheng lan lumaku bebarengan ing kakuwatané kang manunggal, padha mbentuk sawijining pekabaran kang rosa, kaping telu, kanthi swara sora. Kabèh iku kabutuhan kanggo ndadèkaké Pekabaran Malaékat Katelu sampurna; lan Pekabaran

Malaékat Katelu ora bisa dipratelakaké kanthi satemené tanpa dipratelakaké kabèh.”

“Mulane, apa ta pawarta telu-lapis iku ing saben bageané?—Iki kang Kaping Kawitan: ‘Lan aku weruh malaékat liyané mabur ana ing satengahing langit, nggawa Injil kang langgeng kanggo dipituturaké marang wong-wong kang manggon ana ing bumi, lan marang saben bangsa, lan suku, lan basa, lan umat, ngandika kalawan swara sora, Wedia marang Allah, lan pasrahna kamulyan marang Panjenengané; awit wus tekan mangsané pangadilané: lan sujud marang Panjenengané kang nitahaké langit, lan bumi, lan segara, lan sumber-sumbering banyu.’”

“Iki kang Kapindho: ‘Banjur ana malaékat liyané mèlu, ngandika, Babil wis rubuh, wis rubuh, kutha gedhé iku, awit dhèwèké wis ndadèkaké sakabèhé para bangsa ngunjuk anggur bebending laku jinaé.’”

“Lan iki kang katelu: ‘Lan Malaékat kang Katelu ndhèrèk wong-wong mau, ngandika kanthi swara sora, Menawa ana wong nyembah kéwan galak mau lan reca-citrané, sarta nampa tandhané ana ing bathuké utawa ana ing tangané, wong iku uga bakal ngombé anggur bebenduné Allah, kang kapurih tanpa campuran ing sajroning tuwung paukumaning bebenduné; lan dhèwèké bakal kasiksa nganggo geni lan belerang ana ing ngarsané para malaékat suci lan ana ing ngarsané Sang Cempené: lan kumelun kasangsarané mungga nganti saklawas-lawasé: lan wong-wong mau ora duwé kendho rina wengi, yaiku wong-wong sing nyembah Kéwan Galak mau lan reca-citrané, sarta sapa waé sing nampa tandha asmane. Ing kéné ana kasabarané para suci: ing kéné ana wong-wong kang netepi pepakoné Allah lan iman marang Gusti Yésus.’”

Takeplirik mirsani tetembungan saben pesen iki bakal nuwuhaké pangrasa bab tembung Yunani “followed,” kang ateges “ngetutaké minangka akibat.” Kang Kawitan nggawa Injil langgeng, kanggo diwartakaké marang saben titah, nyuwun marang kabèh supaya padha wedi marang Gusti Allah lan padha mènèhi kaluhuran marang Panjenengané, sarta padha nyembah Panjenengané; awit wis tekan jam pangadilané. Panampikan marang pesen iki nuwuhaké sawijining kaanan, kang, minangka akibat saka panampikan mau, diterangaké ing tembung-tembungé Malaekat Kapindho, kang ngetutaké. Lan awit saka panampikan marang Pesen Kang Kawitan; lan awit saka akibat-akibat panampikan mau, kaya kang diumumaké ing Pesen Kang Kapindho; nuwuhaké sawijining kaanan, minangka akibat salajengipun, kang nuntut supaya Malaekat Katelu ngetutaké kaloroné, martakaké kanthi swara sora pepélingé kang nggegirisi tumrap piala-piala nggegirisi kang wis kaasilaké minangka akibat kaping pindho saka panampikan marang Pesen Kang Kawitan.

“Lan yèn swara lan pakaryané Malaékat Katelu nyawiji karo swara lan pakaryané Malaékat Kapisan, iku cetha saka tembung-tembung pungkasané: ‘Ing kéné ana wong-wong kang netepi dhawuh-dhawuhé Allah, lan imané Gusti Yésus;’ awit prakara iki tansah dadi ancasing pangwarta Injil langgeng. Iki minangka hakekat saka wedi marang Allah lan ngluhuraké Panjenengané, sarta nyembah ‘Panjenengané kang nitahaké langit, lan bumi, lan segara, lan etuk-etuking banyu.’ Netepi dhawuh-dhawuhé Allah lan iman marang Gusti Yésus iku mung prakara siji-sijiné kang bakal ndadèkaké

jiwa sapa waé bisa jejeg ana ing mangsa pangadilané, kang déning malaékat kapisan diumumaké ‘wis teka.’”

“Sawisé tembung panutupé Malaékat Katelu, ‘krungu swara saka swarga ngandika marang aku, Tulisana, Rahayu wong-wong mati kang mati ana ing Gusti wiwit sapréné’—wiyit wektu iki lan salajengipun. Wahyu 14:13. Lan sanalika sawisé iki ana tembung-tembung, ‘Aku banjur nyawang, lah ana méga putih, lan ana Kang lenggah ing sandhuwuré méga mau, rupa-Né kaya Putraning Manungsa, ing sirah-Né ana makutha emas, lan ing asta-Né ana arit landhep. Lan ana malaékat liyané metu saka ing Padaleman Suci, nguwuh kanthi swara sora marang Panjenengané kang lenggah ing méga mau, Ayahana arit Paduka lan ngangènana; awit wis tekan wektuné Paduka kanggo ngangèni; awit panèné bumi wis mateng. Lan Panjenengané kang lenggah ing méga mau banjur ngayahaké arit-Né menyang bumi; lan bumi banjur kaènèni.’ Wahyu 14:14–16. Lan ‘panèn iku pungkasaning jagad.’ Matius 13:39.”

“Maneh: Malaékat Katelu mligi mèngetaké sakèhé manungsa supaya aja nyembah kéwan galak lan reca-gambarané, apa waé wujudé; lan, saka Wahyu 19:11–21, kita nemu yèn kéwan galak lan reca-gambarané iku isih ‘urip’ nalika Gusti rawuh ana ing méga-méga langit, lan ‘loro-loroné’ dipatèni déning kamulyaning rawuhé.

“Kasunyatan-kasunyatan iki nedahaké yèn Pesen Malaékat Katelu iku sawijining pesen kang kuwasa, tikel telu, kanthi swara sora, kang lumaku marang saben bangsa lan taler lan basa lan umat, pas sadurungé rawuhé Gusti kaping pindhho; lan kang mratandhani matengé panèning bumi, sarta nyawisaké sawijining umat kang wus kacawisaké kanggo Gusti, kaya déné pesené Yohanes Pambaptis nyawisaké dalan tumrap rawuhé Gusti kapisan. Mulané, iki iku pesen pungkasan, pesen panutupé Allah marang donya.”

“Lan saiki, sawisé kanthi mangkono nduwèni pangerten bab apa sejatine Pesen Malaékat Katelu iku, gegayutaning pesen iku karo bangsa-bangsa gedhé ing jaman saiki bisa luwih cetha dimangertèni lumantar panitèn bab Wektuné Pesen Malaékat Katelu.”
A. T. Jones, *The Great Nations of Today*, 114.